

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izveniš ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrate 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. Oporništvu, na katero naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Lokalna avtonomija.

Diplomati so zopet nekaj novega iznašli, da bodo krvolitje v slovanskem jugu vstavili in mir naredili. Ker niso niti Andrassyjeve reforme, niti kasneje berlinski memorandum, niti angleška flota v srednjem morju, niti turške zmage, niti premirje itd. mogli rešenja orientalnega vprašanja razrešiti, našli so Angleži novo zdravilo: v Hercegovini, Bosni in Bulgarskej se uvede po občinah lokalna (mestna) avtonomija in to bodo garancije zoper turško barbarstvo. Tako je naznanil Disraeli in Andrassy je baje z njim; tako naglašata tudi lord Derby zopet svoje stališče in trdi, da so njegovega mnenja tudi druge velesile. Najnovejši telegram iz Londona se namreč glasi, da je Derby sprejel deputacijo cityskega meetinga in jej rekel, da se mu ne zdi neverjetno (mož previdno govori!), da bi se evropski mir kalil in da bi obstanek turške države v nevarnost prišel; ker on pričakuje rešitve vseh težkoč v dovoljenji lokalne avtonomije za vstale provincije, tako, da bodo imeli kristijani enake pravice z muselmani. Tedaj nekoliko občinskega samovladja, nekoliko ravnopravnosti bi vladni Angleži hoteli še privoščiti Srbom in Bulgarom pod Turčijo, a politične neodvisnosti ne, tega jim ne dajo.

Priznati se sicer mora, da bi bila tudi taka lokalna avtonomija, resno in pred očmi garantujoče Evrope izvedena (če jo je v Turčiji sploh mogoče izvesti, kar dvomimo), boljše, nego neznosni dosedanji stan krščanov. Gotovo bi bila le prehod do popolne svobode, katero bi si svobodnejše razvijajoči narod prej ali slej laglje priboril, nego zdaj, ko ga je Turek

vedno v demoralizatornem suženstvu držal. Ali zdaj je, hvala Bogu, menda uže prekasno za take polovičarske čine, o katerih diplomacija sama ne vé kakó bi se zvršili, kje in s kom bi se začelo.

Na Dunaj je prišel bil generalni adjutant ruskega carja, grof Sumarakov in je našemu avstrijskemu cesarju prinesel lastnoročno pismo od carja. Za gotovo ne more nihče vedeti, kaj je v tem pismu bilo. Ali vendar smo brali v dunajskem listu, da se je slišalo v jako visocih krogih, da piše car, da on želi miru, vendar ruski narod želi, da se osoda kristija nov zboljša, in ruski narod bode le potem umiril se, kadar se mu ta želja izpolni. Sama administrativna lokalna avtonomija pak ne more osvoboditi krščanov od turskega zlogospodarstva. Silno je želeli, da se dosežejo od Turčije take reforme, da bodo dajale poročstvo, da se dotični narodi kulturno in politično razvijati morejo. Tako carjevo pismo baje govori.

Iz tega obojega je vidno, kako sta si dve stališči na dvoje. Mi vsi avstrijski Slovani najtoplejše želimo in upamo, da se bode mnenje našega cesarja strinjalo z ruskim. Iz članka „P. L.“ ki se o protivnem še nekako tolaži, pa vendar prizna, da je stališče shoda v Zakupih neomajano, vidimo to precej jasno.

Torej naj magjarski listi in nemški judje slobodno vpijejo, kaj ne dovolijo in koliko ne dovolijo neodvisnosti ubogim našim slovanskim bratom, ki pod Turkom vzdihujejo; odločili bodo koncem vendar višji vplivi. Z Angleži, kramarji, bode se na vse zadnje o lokalnej

avtonomiji t. j. koliko in kako, še kaj pogajati dalo, Magjarov pa nihče ne vpraša.

Jugoslovansko bojišče.

Boj ob reki Moravi okolo Aleksinca in Deligrada se je zopet začel, ker Srbi niso hoteli do 2. oktobra premirja podaljšati, temuč so Turke uže 26. sept. ob dveh čez polnoč napali v spanji in jih s samim alarmom razburili, pa ob 4. zjutraj zopet umeknili se nazaj. Drugi dan so boj zopet začeli, ki je trajal pet ur. Turki so vrženi jedno uro daleč od Morave nazaj in Srbi so turške mostove požgali.

Iz Belgrada se poroča „Pol. Corr.“ 25. t. m.: „Prva ruska brigada je uže sestavljena. Zdaj se uže dela druga. Rusov toliko prihaja, da bode kmalo mogoče drugo brigado iz Rusov sestaviti. Razen tega se misli 4 ruske kozaške regimente osnovati. Od Dona prihajajo mnoge partije kozakov, mnogo jih prihaja s konji in orožjem, kar jim mora težavno biti. Jeden regiment je uže sestavljen in je odmaširal v Deligrad. — V Čupriji se dela nov oddelek srbske vojske iz četrtega razreda rezerve, ki je zdaj tudi sklicana. Uže 12.000 mož je pri Čupriji zbranih. Ta oddel bode pa koncem 20.000 mož močan. Tvrđjava Šabac se popravlja.

Iz Niša se piše „W. T.“ da stoji pred Aleksincem in Deligradom okoli 100.000 Turkov srbskej Černjajevljevej vojski nasproti, ki šteje le kach 70.000 mož.

Turška zverstva.

Angleški vladni list „London Gazette“ prijavlja poročilo o bulgarskih krutostih, katero

Listek.

Valovi srca.

(Izvirna novela, spisal J. Medvedov.)

III.

(Dalje.)

„Glej! Kaj bi bilo —?“ ponovi Javorski sam vidno prestrašen pogledovaje zdaj svojo varovanko, zdaj Rastislava, zdaj na prizor v vodi. Potem lehno kregaje pristavi:

„Ej to vražje cvetličje! Saj jih je doma, da človek kar tone v njih!“

„Pa ravno to bi bila rada še!“ dé ona s tožnim naglasom in počasi stopa proti brvi.

Rastislav je v nepopisljivi zadregi. Očitno mu je kakor jasni dan, kaj je njemu storiti v pričo tega prizora: pa vzdigujejo se mu resni premislili. Toda prevdarjati ne utegne. Vest mu živo pravi, da bi grešil zoper vsa pravila olike, ako bi zdaj ne ganil se. A kazati se neolikanega, [ali le navidezno tega puščati

na sebi — ne, tega pa neče in po nobeni ne ceni! Njegov sklep je storjen.

„Nu, da le kaka neprilika nij dogodila se gospodični! Njena nedolžna želja izpolni se jej lahko,“ pravi Rastislav in brž pogumno korači na kraj pogrezenja. S pravo ličnostjo se polasti zlatice in nese jo Ljudmili, katera jo sprejme tiho radostna in srečna, kakor najdražji dar.

„No, ti ljuba sitnica! To zdaj jo imaš to cvetlico? Pa še zahvališ se ne prijaznemu gospodu!“ ošteva jo stric rahlo-ljubo, da se mu vidi, kako rad ima svojo bratranko.

„Zahvaljujem se gospodu doktorju“ reče ona nežno pa lično, da so te gladke in ravne njene besede Rastislavu všeč na vso moč.

„Zahvaljuješ se — pa zakaj? Ali nijsi bila v nevarnosti, da bi bila vsaj prav neljubo kopala se, če kaj hujšega ne — da nij bil gospod doktor tako prijazno opozoril te vpravem časi? To — to moja ljuba!“ opominja Javorski.

„Da, gospodu doktorju moram hvaležna

biti,“ pravi ona in Rastislava pogleda tako priljudno in srčno ljubo, da njemu to več zagotavlja, kakor še tako goreče njene besede. Popolnem zadosten torej pravi:

„Nu, zato pač ne zaslužujem hvale nobene! Posrečilo se mi je, da sem hitro zagledal nevarnost. In to je dobro brez dvoma.“

„Da, da, in to malostno naključje nam ne more kratiti vžitka, ki ga nam daje ta milo-ugodni večer,“ méni Javorski in po kratkem pomisleku pristavi:

„Kako pa, gospod doktor! Ali morda še ostanete tukaj?“

„Mračni se uže. Pojdem domov,“ odgovori Rastislav.

„To je lepo. Idemo skupaj, če vam je drago.“

„Z veseljem!“ pravi Rastislav vidno zadovoljen, in vsi trije se napoté po stezi mej travniki.

„Pa vas, gospod doktor, menda ne veseli prav društvovanje. Vidim vas navadno samovati,“ povpraša Javorski potoma.

je sestavil poslani angleški komisar Baring. — Baring pravi, da ima poročati o najstrašnejši tragediji, ki se je igrala za časa cele vstaje in o katerej se je še jako malo zvedelo. Jeden izgled naj zadostuje, da osveti turško omiko. Ko so mohamedanski prebivalci iz Tatar-Bazardjika čuli, da se misli omenjena vas upreti, zapovedali so Ahmed-aga iz Dospata, naj plane črez vas. Ahmedaga, dosedši v vas, terja od krščanskih prebivalcev, naj mu izroče orožje; a kristjani tega niso storili in tako se je počel boj, ki je dva dni trajal, a naposled za Bulgare neugoden bil. Zato se začno ti pogajati s Turki. Ahmed jim prisega da se jim niti las ne skrivi, ako orožje izroče. Bulgari verjamejo Ahmedovej prisegi, izroče mu orožje in mu dajo tudi denar ki ga je zahteval. A jedva se to zgodi, pa padejo bašibozuki črez vas ter kristijane pokoljejo, kakor da so ovce. Nekoliko sto kristijanov beži v cerkev, da si najdejo zavetje. Turki ne mogo do njih, zato začno cerkev zunaj zažigati, metaje skozi okna mej prestrašeno množico goreče cunje, s petrolejem napojene. Končno Turki vendar vrata ulomijo, ter pomore vse kristijane do malega. Trupla so ostala vsa tam, strašni prizor se niti popisati ne da. Pred vasjo je videl Baring v nekeji dolini 60 glav; videti je bilo na truplih, da so žrtve pale pod sekirami in jatagani. Dva meseca po tem strašnem klanji so ležala še vsa trupla tam, in smrad človeku nij dopuščal, da bi šel mej nje. Psi so je raztrgali in obglodali — druge žive stvari na ulici itak nij bilo videti.

Premožnejši vaščani so morali prestati strašne muke. Petra Trijandafila in popa Neko so na različni spekli, Stojanu Stojhovemu so porezali nos in ušesa ter mu posekali roke in noge. Tako je Ahmed-aga dovršil najgnusnejše dejanje, ki ga dozdanja zgodovina pač more pokazati. Baring pravi, da ceni število pomorjenih na 5000; a naj se štejejo po stotinah ali po tisočih, zločin zato nij lepši, akopram je Ahmed-aga dobil za nje — red od sultana. — To jeden izgled iz omenjenega poročila. Ino prosimo! Ali je potem res mogoče da se pri nas najdejo ljudje nemškutarji, kateri so za Turke in proti Srbom, našim slovanskim bratom? — Rekel bi človek, da to nij mogoče, ali vendar to iz njih časnikov in govorov vidimo. Zapomnimo si to za večne čase.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 29. septembra.

Dunajskemu magistratu je prišel od finančnega ministerstva oster nalog naj toliko zaostalega davka po dunajskem mestu hitro pobere. Dunajski listi jadikujejo, da bodo zdaj tam pri njih „eksekucije“ na dnevnem redu, ker denarja nij. Da, mislijo li, da je pri nas v provincijah drugače?

Iz **Ogerskega**, kjer se je deželni zbor odprl, se kot nekaj posebnega tudi poroča: Velika občina Sziget-Szent-Martón nema poslanca, ker so vsi občani, celo notar, duhoven in učitelj davek dolžni, a nema nihče volilne pravice, kdor davka nij plačal. Če pojde tako naprej kot zadnja leta pri nas, bode taci občin še mnogo.

Vnanje države.

Cele Evrope oči so obrnene na malo a hrabro **Srbijo**. Magjarski in judovski šovinisti so čedalje ljutejši na njo in bi radi, da bi jo šla — naša vojska uničiti. Bog je vedel zakaj kozi nij dolzega repa ustvaril, pravi naš pregovor.

Turški veliki vezir je nevarno zbolel in bode, pravijo najbrž odstopil, ko bi tudi ozdravel. Morda ima tako turško bolezen, kakor ranjki sultan Abdul-Aziz, katerega so drugi „samomorili“!

Na **Pruskem** se je povsod začela volitvena agitacija za poslansko zbornico. Volilni možje se volijo 20. oktobra, volitve same pa so konec oktobra.

Hanoveranski deželni zbor je sklenil vlado prositi, naj nazaj da konfiscirano premoženje bivšemu kralju.

Dopisi.

Iz Idrije 28. sept. [Izv. dop.] V nedeljo 24. sept. odposlala se je prošnja z 2000 podpisi na Nj. Veličanstvo presvitlega cesarja, da bi dr. Lj. Jenko oštal še c. kr. rudniški fizik. — Nabiranje podpisov razjarilo je nekoje ljudi tako, da so ljudstvo strašili celo z izmišljenostmi, kakor: „Ne podpišite se, ta in ta misli v Idriji „rebeljon“ napraviti, itd. Take insinuvacije ne potrebujejo nikacega komentara. — Nepošteno postopanje necih ljudi proti narodnim volilcem neče pojenjati. Kakor stekli psi grizejo okolo sebe, akoravno bi morali baš sedaj sami vedeti iz lastne izkušnje: „Nichts ist so fein gesponnen, . . .“ (Zarad „tiskovne svobode“ smo morali drug dopis in nadaljevanje zavreči Ur.)

Iz Dunaja 27. sept. [Izv. dop.] Jaz sem vam v jednom svojih dopisov o nagodbinah obravnavah pojavil stavek: ka se bode valjda posrečilo z nagodbenimi obravnavami uže tekoma tega leta priti do konca. In nijsem se zmotil. S zadnjimi konferencami mej avstrijskimi in ogerskimi ministri se nij drugzega doseglo, nego to, da se je skleni o, stoprv bodočega januarja pred zastopnike državnega zbora stopiti z dotičnimi nagodbenimi predlogi. Ministerstva obeh polovic države sta si s tem za nekaj časa svoje življenje prodolžila. Ministerske krize so do tija teško možne, akoravno se je baš mej prvimi dnevi zadnjih dunajskih konferenc osobito o ogerskih ministrih trdilo, da hočejo odstopiti, ako se ne doseže porazumljenje glede nagodbenih vprašanj. Saj je minister Tisza sam stavil kabinetno vprašanje, ako se mu ne posreči na vspeh svojih Magjarov doseči koncesij.

Na zadnje bivše obravnave so spravile nekaj zelo novega na dan. Ako smo uže zadnjih deset let živeli v razmerah z Magjari, ki se morajo vsakako nezdrave, abnormne imenovati, bode to v bodoče še v veliko večje meri. Z novimi eksperimenti nas hote osrečiti, akoravno so uže zadnji tako dvomljivi, da celo popolnoma nesrečni bili. Državnim zastopništvom bode se predložil načrt postave, po kojey se ima vprašanje osemdeset milijonov dolga razrešiti. Po tej postavi bi se izvolile deputacije iz obojnih državnih zastopništev, ki bi imele razsoditi, v koliko se ima magjarska kasa imenovanega dolga udeležiti. In ako bi se s temi deputacijami obojnih državnih zastopništev ničesa ne doseglo, potem naj bi se za te konstituiralo razsodišče. Naše uže itak zelo komplicirano državno upravnništvo ima se pomnožiti z napravo, o kojey imamo teško jasen pojem, nikar, da bi bila v kojey koli postavi oznamovana. Na to, na novo ustanovljeno razsodišče ima preiti ne le oblast parlamentov temveč tudi oblast vlad: to razsodišče bode torej nad parlamentom. In ali je misel tako nakrat nedopustljiva, da so ljudska zastopništva parlamenti, najvišja razsodišča?

To je torej najnovejši eksperiment z našo tako razjedeno in razcepljeno državo. Nikjer v zgodovini parlamentarnega življenja ne nahajamo kaj jednacega. — Razsoditi se ima, imajo-li Magjari res dolžnost prevzeti del

„To bi bila napačna misel o meni, gospod Javorski. Jaz čislam družbovanje s prijaznimi ljudmi. A seznaniti se s takimi nijsem do zdaj še prilike imel tukaj, niti nijsem imel ni ne našel še tovariša, katerega bi posebno se držal. Zato res precej samotarim!“

„Aj, to pa nij dobro za tacega mladega gospoda. To pa nij dobro! Ne zamerite — meni bi bilo preljub, ako bi hoteli katerikrat morda k nam priti na obisek. Hiša je prostorna vrt priličen —“

„Saj gospod doktor stanuje nam nasproti“ omeni Ljudmila.

„Vem. Ravno zato mu je krajši trud kar črez ulice k nam. O, meni je prava radost kramljati zlasti s tacimi gospodi, ki prihajajo z vseučilišča. Jaz sem tudi bil študent! In tudi še zdaj katero vem pa rad pravim in porečem o tistih nepozabljivih letih, ako nam boste skazali čast —“ pravi Javorski vabeč.

„O prosim,“ odgovori Rastislav „vi meni skazujete čast svojim prijaznim vabljenjem. Rad in z veseljem se bom poslužil vašega prijaznega dovoljenja.“

Predno se Rastislav potem loči od denasnjih dveh soznancev, mora Javorskemu še jedenkrat za trdno obljubiti, da bode mož beseda zaradi obiskanja, „ker,“ pristavi ta „po tem kar ste denes storili, sva mi dva vam tudi še velika dolžnika, katerima bode največe veselje zadostovati vam o dani priložnosti.

IV.

Novo seznanje, katero narediti je po naključji skor prisiljen bil Rastislav na nedeljskem sprehajališči, prizadevalo mu je kmalo veliko premissljevanja. Seznanil se je z Ljudmilo prav na mestu, kjer je pred kratkim še najhuje protivil se naprem vsemu ženstvu; prav tam, kjer je modrivec napovedoval mu Ljudmilo, odtrgal je in ravno njej poklonil osodno evetlico. Ali nijso leti čudni stikljaji neko posebno osojenje? Ali nij Modrivec govoril nekaj resnice? Ali se ne izpolnuje uže nekoliko njegovo prerokovanje?

Ne! Ljudmila je lepa, krasna, to je res; ali razun tega pa nij na nji našel ničesar, kar bi kaj odlikovalo ali poviševalo jo v njegovih očeh, nikar, kar bi utegnili povajati mu kako

posebno sočutje do nje. Na dalje je po tem, kar je do zdaj opazoval z okna, pričakoval, da ona prvokrat v pričo njega bode vendar kazala se kaj deklško bojazljivo. Toda niti sledu o tem. Govorila in obnašala se je pred njim vselej tako lehkosrčno, tako naravno-navadno, da si on nikakor ne more domišljevati, da bi bil najmanjši vtis naredil na njo. Kakor mu je po jedni strani všeč ta njena hladna ravnodušnost, proti njemu izbuja nekako tiho nejevoljo. Začne se kesati, da je obljubil obiskovanje.

Drugi dan potem Rastislav ob svojem oknu opazi nekaj, kar ga celo osupne. Izza nasprotnega okna je proč zagrinjalo in Ljudmila mu po polnem odkrita sedi tam nasproti, da jo brez truda lahko gleda po vsi volji. Zdaj pa zdaj se tudi ona ozre ven, pa pred njegovimi pogledi ne razodeva najmanjše plašljivosti, naj on še tako očevidno pogleduje na njo.

Vsak naslednji dan ima Rastislav novo priložnost čuditi se tako nagli spreobrnitvi Ljudmilini. Kakor je doslé težko kedaj dobil jo pred oči, tako jo ima zdaj dan na

onih osemdeset milijonov, ki ga dolžuje država narodnej banki? To je jedno onih silnih vprašanj, s kojimi se tarejo glave naših državnikov. Ali tudi bankin status, kakor ga zahtevajo Magjari, je važno, morebiti važneje vprašanje, kojega preglavice še ne bode tako hitro konec. A obče se trdi, da so zahteve Magjarov baš v drugem vprašanji za Avstrijo nedopustljive. Nekateri dunajski listi celo trdijo, da je vzajemna banka kakor si jo mislijo Magjari, za Avstrijo bankerot.

Domače stvari.

— (Dramatično društvo,) bode pričelo svoje predstave za sezijo 1876/7 15. oktobra. Kakor čujemo, pripravilo je društvo mnogo novih iger, in engažiralo tudi nekaj novih ženskih močij. Za celo sezijo daje društvo nekatere lože v najem, natančno se pozve pri blagajniku gosp. Žagarju. — Knjige za leto 1876 so se tudi že razposlale, in gospodje poverjeniki naj blagovolé izterjati zaostale letnine ter pošljejo jih društvu blagajniku. Zadnje priobčujemo na izrečeno željo odborovo.

— (Banka „Slovenija“.) K izrednemu občnemu zboru 28. t. m. je prišlo 25 delničarjev, ki so 500 delnic zastopali. Debate nij bilo posebne. Delničarji so izprevideli, da jim ne ostane družega, nego po predlogu likvidacijskega odbora skleniti 15% doplačo na delnice, da se s tem izognejo konkurzu, kateri bi gotovo še večjo svoto doplače požrl. Tedaj je bil jednoglasni sklep, da se ima na vsako delnico še 30 gld doplačati, in sicer 15 gld. do 1. oktobra, ostalih 15 gld. pa do 1. decembra t. l. Upati je, da vplačana ta svota ne bode izgubljena, ampak se bode vrnila po dokončani likvidaciji, to pa samo, če se likvidacijski odbor kolikor mogoče požuri z delom. Pač škoda za lep denar, ki se je potratil za nesrečno to podvzetje.

— (Iz Dunaja) se nam piše: Slavjanskemu pevskeemu društvu na Dunaji je policija prepovedala napraviti koncert na korist ranjencev na jugoslovanskem bojišču. Motivirala je prepoved s tem, ka nij nikjer v pravih zabilježeno, da ima društvo pravico na korist družih osnovati veselice. Ker je pak to društvo že večkrat na korist člove-

koljubnih namenov osnovalo jednake veselice, i gosposka tega dosedaj nij prepovedala, rekuriralo se je na misterstvo i nadejati se je ugodnega odloka.

— (V Mokronogu) na Dolenjskem je znani Pischmacht zopet za župana izvoljen.

— (V semenišče Mariborsko) je sprejetih sledečih 11 gospodov v prvo leto blagoslovja: gg. Marko Črnko iz št. Petra pri Mariboru; Ivan Cvetko iz št. Urbana pri Ptuj; Jože Dekort iz št. Petra pod sv. gorami; Ivan Držanič iz Artič; Fr. Irgl iz št. Urbana pri Ptuj; Iv. Kociper iz Velikenedelje; Fr. Purgaj iz sv. Lenarta v slov. gor.; Ign. Rom iz Celja; Vincenc Sevšak iz Šmiklavža pri Ljutomeru; Mart. Travnar iz Braslovc in Andr. Zdolšek iz Ponkve.

— (Veliko cesto) nameravajo narediti od Ormuža do sv. Tomaža na okrajne stroške.

— (Radgonski notar) dr. Ziervogel je 64 strank ogoljufal za 22.650 gld. in se pri sodnji v Gradcu zagovarjal s tem, da je moral za mnoge svoje nezakonske otroke skrbeti in da je kot notar imel malo zaslužka. To mu bo težko kdo veroval. Dobil je 6 let teške ječe.

— (Posestnik Miha Mejovšek) v Zrečah pri Konjicah je v nekih judovskih premogovih jamah pri strelu bil zasut in umorjen, ter je zapustil 6 otročičev in drugo še mlado ženo in posestvo.

— (Utonil) je v Vuhredskem potoku Matija Odernik, žagmaster od sv. Antona na Pohorju.

— (Iz Ljutomera) se piše „Gosp.“ Tukajšnje društvo za dirkanje konjev je ta mesec za letos uže v drugič napravilo javno dirko in sicer na velikih Cvenskih pašnikih. Društvo je dobilo nekaj podpore v denarjih od c. kr. ministerstva za poljedelstvo ter je prostor za dirkanje dostojno priredilo in precej znatne premije za dirkanje nastavilo. V kljub slabemu vremenu se je sešlo kacic 2000 ljudi. Tudi nekoliko tujcev je bilo navzočih. Za dirkanje se je s svojimi kobilami oglasilo 22 posestnikov, a udeležilo se jih je le 20, ker sta 2 odstopila, 8 je bilo obdarovanih s premijami. Kobile, katere so se dirkanja udeležile, bile so vse zarod cesarskih žrebcev. — V Zbigovcih je tamošnji posestnik Franc Las-

bacher res storil, kar je storiti uže več časa žugal. Sam se je usmrtil s tem, da je precej mišnice v sebe spravil. — 19. sept. zvečer je viničar Jožef Kavčič, doma iz šavniškega dola, nagloma izpil toliko žganjice, da je k priči mrtev ostal. Nekateri pa mislijo, da se je nesrečni človek še komaj 37. let star, zaval, ali da mu je nekdo drugi zaval; sodnija je zarad tega začela preiskavo.

— (Iz Brežic) se piše: Poslednje deževje je pri nas vse vode napelo in imeli smo zlasti po dolini Sotle precej močno povodenj. Bilo je 14. sept., ko so blizu sv. Petra pod sv. gorami na desnem podbrežju Bistrice našli moškega mrtveca brez vse obleke; le prepasni remen se je še držal života. Telo bilo je grozno pogledati, raz lice bilo je meso potegnjeno, truplo razčesano in roke pri ramenih iztrgane. Mož je bil kacic 60 let star, toda kdo je bil, tega nij mogel nihče spoznati. Vsi pravijo, da je nesrečnež žrtva strašnega hudodelstva. — Poslednja povodenj je tudi novo reguliranje in popraviljanje Savine struge močno poškodilo. Sedaj hodi kraj Save posebna komisija zastopnikov deželne gosposke Štajerske in Kranjske, da precenijo škodo; 18. sept. so imeli ti gospodje skupne pogovore v Krškem na Kranjskem. Če bo narurna sila tako naglo razdirala to, kar človeška roka težko postavlja, po tem takem utegnemo še veliko denarjev v Savo zmetati, predno jedno strugo popravimo.

— (Iz Šoštanja) se piše; V Lokavcih sta nič vreden oče in sin sovražila 60 letnega dedeca. Ta se poda 23. sept. v bližnji mlin. Ko v mlinu svoje opravi, hoče zopet domov. Ali to se mu nij več živemu posrečilo. Hudobni sin in vnuk ga počakata v gozdu in ga k priči ubijeta. Zločinca je sodnija zaprla. — Ravno tisti dan je tudi v Prelogih nastal hud prepir mej dvema kmetoma. Grozovitno sta se pretepala. Polna sta hudih ran, jeden ima desnico zlomljeno, drugi pa 4 prste iz sklepa vržene. Brez dvombe bi se bila oba dva umorila, ako ju ne bi sosed srečno razpravil.

— (Ljubljanski mestni zbor.) (Konec.) Bolnemu katehetu ljudskih šol mestnih g. Boštjančiču se je dovolilo, da bode tudi naprej prejemal plačo svojo, gg. Dolencu in Rozmanu pa, ki ga nadomestujeta, se je odlo-

dan skoraj brez presledka pred seboj. Vsak le površni poznavatelj ženskega srca bi po tem njenem obnašanji utegnil sodniti, da Ljudmila počenja to z nagibom do Rastislav. On sam skuša verovati to; toda noben njen pogled, niti najmanjši gibljaj njen mu nikoli ne naznani, da ona misli na njega. In baš ta njena nerazumljiva samovlastnost je, ki čedalje bolj viša njegovo zanimanje za njo, če ravno si sam tega noče priznavati. Zlasti zato da bi natančneje poznaval to nenavadno žensko bitje, sklene tudi ne dalje odlašati obljubljenega obiskanja.

Oblačen popoldan je, ko se Rastislav brez kakih premislekov nekako rad in vesel napoti k Javorskemu. Na pragu mu na jedenkrat nekaj tesneje postane pri srci, po čemur bi mu ve bila preteška sodba, da je razun radovednosti in izpolnitve dane besede prignalo ga semkaj še nekaj družega, kar pa zdaj ne utegne in noče preiskavati.

Javorski z nepopisljivim veseljem sprejame Rastislava. Toliko, da ga ne objame. In v tem, ko Rastislav še molče stoji vès v zadregi

na katero Javorskijevo povpraševanje bi prej odgovarjal, približa se tudi uže Ljudmila, in prijazno nazdravi. Pri tem opazi posebno pozornost Rastislavovo, da tudi njej je v prvem trenotki pred njim neki radostljiv sijaj pozibal se na obrazu, potem pa hitro minul.

Po nekolikem vletu besedi Javorski povabi obiskovalca malo pogledati po hiši. In Rastislav v družbi z obema domačima hodi iz sobe v sobo in ima priliko zares čuditi se izvrstnemu okusu in očitnemu blagostanju, katera se mično razodevata o raznih dragocenih predmetih po vseh prostorščih. Z nekim posebnim čutom vstopi v sobo, ki ve, da v njej navadno prebiva Ljudmila. Zares, pokaže se mu prava izgledna ličnost in čednost na vsaki reči in neki posebno prijeten duh po cveticah veje tu notri.

„Aj, tu je posebno prijetno!“ opomeni Rastislav, radovedno ozreč se za Ljudmilo, ki je ravno otorej hlastno odstopila malo na stran.

„Nu, tu notri mi Ljudmila najraje prebiva. Tu kraljuje!“ pristavi Javorski nekaj šaljivo.

Rastislav je preslišal le-ta njegov pristavek, kajti prezanimiv prizor je pokazal se mu v taistem trenotji. Ljudmila je namreč nekako skrivaje posegla po neki cvetlici v zali vazi in hitro zavila jo v svojo belo dlan. Kljub temu je Rastislav nekoliko videl cvetlice. Bila je vela uže in rumena! Spoznal je zlatico!

Vrsta mislij, ki mu hipoma šinejo po glavi, Ljudmilina rudečica na obrazu in njena očitna zadrega: to vse vznemiri njega samega tako, da kar osupnjen strmi.

„No, zdaj smo videli našo malenkost, po zdaj pa je moramo tudi še nekoliko privžiti. Glej, glej Ljudmila! Jaz sem malo žejen!“ S temi besedami Javorski pretrga trpki molk in namigne Ljudmili, da urno otide. Rastislav koj ugenivši Javorskijevej namen izusti nekaj branečih besedi, pa ta ga smehlja se prime za roko rekoč:

„Ne, ne! moj mladi gospod! Vi morate kozarec vina piti z menoj! Nemam preslabega ne! Pa tudi meni diši in tekne vse bolj, ako sem ter tja trčim na kako veselo zdravico.“

(Dajle prih.)

čila nagrada in sicer g. Dolencu 20, g. Rozmanu pa 30 gld. na mesec. Zaklad više realke se deli mej mestom in deželno tako, da jedna tretjina ostane mestna, dve tretjini pa deželni. — Za modelirsko šolo znašajo dohodki 270 gld. 54 kr., stroški pa 57 gld. 59 kr., tedaj ostane gotovine 212 gld. 95 kr.; mesto plačuje za to šolo 25 gld., dežela tudi 25 gld., kar je pa preveč, kakor kaže ostali znesek, kateremu mestna in deželna nagrada za l. 1875 in 1876 še nij prišteta. — Letna poročila ljudskih šol mestnih se zaradi varčnosti letos nijso tiskala in se vzemo le na znanje.

Posestniku hiše št. 5 v Trnovem se prepusti toliko prostora, da bo hiša njegova v ravni vrsti z vojaško kosarno proti temu, da on za razširjenje ceste mej hišo njegovo in kosarno mestu prepusti 1 meter širok in 63 metrov dolg kos svojega prostora. — Dražbe za posipanje cest in mestnih ulic se vzemo na znanje; mesto bode l. 1877 okolo 700 gld. manj plačalo od letos.

Gledé Stubenbergove ustanove za revne se je sklenilo, da naj se hiši št. 20 in 21 v Gradišči popravite; denarji, nekaj čez 5000 gl., naj se iz hranilnice vzemo in dajo drugam na posodo, kder bodo več obresti donašali; tudi naj se po nasvetu dr. Suppana sestavi statut, kakovšni revni naj se bodo v te hiše sprejemali, ali samo mestni, ali tudi taki, ki uže dolgo bivajo v Ljubljani, pa domovinske pravice tukaj nemajo. — Prošnja posestnika Česnovarja hišna št. 60 na tržaški cesti, da naj se mu vrne parcela št. 42, katero si je prisvojilo mesto, večina zavrže, češ, da naj posestnik mesto toži. G. Regali je pojasnoval, kako je parcela mestu prišla v last; g. Čuber in dr. Schaffer sta podpirala odsekov nasvet; g. Petričič nasvetuje reč izročiti izbrani sodniji; g. Horak pa meni, da naj se g. župan z možem z lepo dogovori. Obveljal je predlog odsekov. — Prošnja hišnega posestnika v Blatnej vasi hiš. št. 117, da bi mu ne bilo treba podreti necega zida, ki ga je prejšnji posestnik sezidal brez dovoljenja magistratovega, se zavrže.

Ker je seja trajala uže skoraj 3 ure, in je bilo na dnevnem redu še veliko rečij, se je javna seja sklenila in se je nadaljevala v petek 29. t. m. ob 5. uri po polu dne. V tajnej seji se je rešilo nekaj prošenj za predplače; tudi se je sprejelo 16 novih srenjčanov in jeden mestjan.

Brandstetterjeva pravda.

(Dalje.)

Predsednik pozove pričo baronico Rössler še jedenkrat, da jo izprašuje o umrleji Rozi Brandstetter. V protivji z dr. Stögerjem trdi priča, da Brandstetterjeva soproga na Dunaji nij zapravljlivo živila, nego da je šla

na Dunaj le, da si da po prof. Braunu polipa operirati. V njenih rokah je Roza Brandstetter umrla. Priči je žal, da se o umrleji po nekri- vem tako grdo kleveta.

Predsednik govori potlej o zapuščini Brandstetterjeve ter izjavlja, da je pasterka zatoženčeva, grofica Orsić, ki je za časa sodnijskega preiskavanja doletna postala, izjavila, da se sodnijskemu preiskavanju ne pridružuje.

Predsednik dalje konstatira, da je zatoženec izrekel, da je vsigdar pripravljen poravnati znesek, s katerim so bili otroci zavarovani, in vpraša zatoženca, zakaj se k temu ponuja, ker je rekel, da nij bil odgovoren za ta znesek. Zatoženec pravi, da umeva pod poravnanjem to, da plača dolgove, ki leže na zapuščini.

Zagovornik dr. Holzinger vpraša, da-li oskrbnistvo otrok onih 18.000 gld. nij zahtevalo kot pupilarni denar?

Zatoženec odgovarja, da se to nij zgodilo; cirkulirale so menjice na ime umrle soproge Roze, ki so bile likvidne, in Miksić, oskrbnik grofica Orsić, in Seidl sta dala dovoljenje do plačanja teh menjic.

Pri obravnavanju o vrednosti rudokopa se začudi predsednik, kako da se jedna cenitev glasi na 22.000 goldinarjev, druga na jeden milijon; ako človek to premotrava, deje predsednik, usiljuje se mu nehoté misel, da je bilo vse le sleparstvo — „švindelej“. Zatoženec se opira posebno na direktorja Ihneja, ki rudokop ceni na milijon.

Predsednik: Zakaj ste pa v preiskovalnem zapisniku imenovali to cenitev sleparsko?

Zatoženec: Gotovo manjka besedice ne.

Predsednik: Tako je v protokolu.

Zagovornik: Jaz ne razumem, zakaj bi — po svojem drugem govorjenji — zatoženec omenjeno cenitev zval sleparsko, in ker sam trdi, da manjka besedica ne, predlagam, da se pozove preiskujoči sodnik, deželnega sodišča svetovalec Jordan.

Predsednik svetovalca Jordana pozove, ker državni pravdnik temu ne ugovarja. Pozvani izjavlja, da mu je Brandstetter sam narekaval list; da-li ona besedica manjka, tega ne zna. — S tem se konča mučni prizor.

(Daje priča.)

Listnica opravištva: Gosp. J. P. v Škofj. Loki Do konca leta morate še 3 gl. 66 kr. plačati.

Umrli v Ljubljani

od 25. do 27. septembra:

Elizabeta Merlak, osebenjica, 60 l., v deželni bolnici, na bronhijalni bolečini. — Gospa Emilija Hamann, trgovca soproga, 24 l., v mestu št. 242, na pljučni tuberkulozi. — Marija Urbanič, otrok zemljaka, v Ilovci, št. 78, na božjasti. — Gospa Marija Jakelj, colnega urada kontrolorja udova, 61 l., v Gradišči št. 80, za naduho.

28. septembra:

Frič iz Litije. — Dimic iz Gorice. Pri Kokalj iz Grada. — Balazč iz

Trsta. — Peer iz Celja. — Stadler iz Dunaja. — Bradaški iz Ogerskega. — Jarec iz Dolenskega. — Gozani iz Kranja.

Pri Hribar iz Jesenic. — Urbančič iz Grada. — Bohutinski iz Dvora. — Krug iz Dunaja. — Röthel iz Kočevja. — Einerl z Dunaja. — Sartori iz Trsta. — Trink iz Trebiža. — Wolf iz Dunaja. — Batuli iz Grada.

Dunajska borza 29. septembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	66 gld. 75 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	69 . 20 .
1860 drž. posojilo	111 . 70 .
Akcije narodne banke	854
Kreditne akcije	152 . 50 .
London	121 . 10 .
Napol.	9 . 68 .
C. k. cekini	5 . 81 .
Srebro	102 . — .

Vabilo na naročbo.

Koncem tega meseca začenja se novo naročevanje na „Slovenski Narod“. Vse gg. naročnike, katerim naročnina poteka, nujno prosimo, da jo ob pravem času pošljejo, ker moramo na nalog lastništva list ustavljati onim, kateri **naprej** ne plačajo. Ker se lista tiska le toliko, kolikor je naročnikov, ne moremo vselej kasneje številke dopošiljati, ako se naročevanje zakasni.

„Slov. Narod“ velja:

Za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za pol leta 6 gld. 50 kr.

Za četrt leta 3 . 30 .

Za en mesec 1 . 10 .

Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za pol leta 8 gld. — kr.

Za četrt leta 4 . — .

Za en mesec 1 . 40 .

Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja **znižana** cena in sicer:

Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr.

Po pošti sprejeman „ „ 3 . — .

Administracija „Slov. Naroda“:

„Narodna tiskarna“ v Ljubljani sprejme takoj za

tiskarska učenca

dva dečka, katera sta vsaj I. gimnazijalni razred dobro dovršila.

Pogoji se izvedo pri opravištvu „Narodne tiskarne“.

Dorško olje

iz sale kitovih jeter,

iz Borgena na Norveškem;

rumeno 1 steklenica 60 kr.;

nepremočljivo brez okusa in duha 1 steklenica 80 kr.;

sč železnim jodirom 1 steklenica 1 gold.

Da se ponarejevanju izogne vtisneno bode moje ime na vsakej steklenici.

(53—24) **Gabriel Piccoli,**

lekar, na dunajske cesti v Ljubljani.

Preselitev.

Usojam se p. t. občinstvu naznanjati, da sem svojo izdelovalnico iz Jevnikarjeve hiše, na dunajske cesti šte. 6, premestil v

čitalnico.

Ob jednom opozorujem, da imam vrlo mnogo najnovejših uzorov (muštrov) na izbiri.

Zahvaljujem se pak za do sedaj mi darovano zaupanje ter se priporočam tudi za bodočnost, — skrbel bodem jedino zato, da čestitum naročnikom z dobrim blagom in nizko ceno vrlo ugodim.

Z odličnim spoštovanjem Vaš

A. Orehek, krojaški mojster.

Hvala in priporočenje!

Zahvaljevalje se za nakloneno obiskovanje restavracije **pivovarnega vrta v Leopoldovem** o letošnjem pletji najudanejši, priporočam se za nadaljno obilno obiskovanje o zimskem času

v pivarni,

ki se bode zopet odprla **1. oktobra**, tik celovške mitnice, ter zagotavljam najpaznejše postrežbe z dobrimi jedmi in pijačami, in z vlečanim marejjevim pivom.

Z odličnim spoštovanjem

(299)

B. Jančigaj, restavratér.